

Bản án số: **12/2024/KDTM - PT.**
Ngày :18/01/2024
V/v: *Tranh chấp Hợp đồng bảo hiểm*

NHÂN DANH

**NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: **Ông Hoàng Minh Thành**

Các Thẩm phán: **Bà Nguyễn Thị Thúy Hạnh**

Bà Lê Thúy Linh

Thư ký Toà án nhân dân thành phố Hà Nội ghi biên bản phiên tòa: Bà Dương Thị Huệ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hà Nội: Bà Nguyễn Thị Hoa – Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 01 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố Hà Nội, xét xử phúc thẩm, công khai vụ án Kinh doanh thương mại thụ lý số: 266/2023/TLPT - KDTM ngày 06 tháng 12 năm 2023 về tranh chấp hợp đồng bảo hiểm

Do Bản án Kinh doanh thương mại sơ thẩm số 115/2023/KDTM-ST ngày 28/9/2023 của Tòa án nhân dân quận ĐĐ , thành phố Hà Nội đã bị nguyên đơn là Công ty TNHH AM và bị đơn là Tổng Công ty Cổ phần BM kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 01/2024/QĐ-PT ngày 02/01/2024 và Quyết định hoãn phiên tòa số 32/2024/QĐ-PT ngày 10/01/2024 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Công ty TNHH AM

Trụ sở: Tầng 17-01, PR, số 53 QT, phường ND, quận HBT, Hà Nội

Đại diện theo pháp luật: Ông Quách Hoài N – Chủ tịch Hội đồng thành viên

Đại diện theo ủy quyền:

1. Ông Nguyễn Việt C , địa chỉ: Phòng 1750 Tòa VP5 LĐ, phường HL, quận HM, Hà Nội

2. Bà Đỗ Thị Minh H

Địa chỉ: Phòng 307 – TTB3 NTC, phường LH, quận ĐĐ , thành phố Hà Nội

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: Luật sư Hoàng Văn Ng và luật sư Châu Thành N - Công ty Luật TNHH VNL

Địa chỉ: Phòng 410, Tòa nhà A10CT1, Khu đô thị NTY, đường NC, phường YH Quận CG, Hà Nội

(Ông C, bà H, Luật sư N và luật sư N đều vắng mặt)

- Bị đơn: Tổng Công ty Cổ phần BM

Trụ sở: Số 26 TTĐ, phường NTB, Quận 1, thành phố Hồ Chí Minh

Đại diện theo pháp luật: Ông Vũ Anh T – Tổng Giám đốc

Đại diện theo ủy quyền:

Ông Nguyễn Huy Đ, Ông Phạm Tường D, Ông Nguyễn Đức H, Ông Nguyễn Nhật H, Ông Nguyễn Xuân H

Địa chỉ liên hệ: Số 10 PHC, phường PCT, quận HK, Hà Nội

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn:

Luật sư Nguyễn Duy N và luật sư Nguyễn Thị P

Công ty Luật TNHH HG

(Có mặt ông Đ, ông H, Luật sư Ng, luật sư P)

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn khởi kiện đề ngày 15/02/2023 và các lời bản tự khai và trong quá trình tố tụng đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày như sau:

Công ty TNHH AM (Sau đây gọi tắt là Công ty AM hoặc nguyên đơn) là đơn vị thực hiện các hoạt động đo lường khán giả truyền hình tại Việt Nam. Hoạt động này sử dụng các thiết bị chuyên dụng được nhập khẩu trực tiếp từ nhà sản xuất Nielsen (là một thương hiệu đa quốc gia) cung cấp, thiết bị được lắp đặt tại các hộ gia đình trong khu vực đo lường của Công ty AM .

Từ cuối tháng 4 năm 2021, Bà Đỗ Thị Minh H – Phó Giám đốc Công ty TNHH AM đã làm việc với ông Thái Ngọc Q – Cán bộ kinh doanh bảo hiểm của Công ty BM TL (là đơn vị trực thuộc của Tổng Công ty cổ phần BM , thực hiện các chức năng kinh doanh bảo hiểm theo ủy quyền của Tổng Công ty) để tiến hành mua bảo hiểm cháy nổ bắt buộc và các rủi ro mở rộng cho các thiết bị nêu trên.

Trong quá trình thương thảo Hợp đồng, Công ty AM thể hiện rõ quan điểm mua bảo hiểm cho các thiết bị theo phạm vi địa điểm bảo hiểm là các tỉnh/thành phố. Bà Minh Hà đã thông tin rõ ràng cho ông Thái Ngọc Q về việc vị trí lắp đặt của các

thiết bị sẽ không cố định tại một điểm nhất định mà có thể được luân chuyển theo Quy trình quản lý thiết bị của Công ty AM và đảm bảo không di chuyển ra khỏi phạm vi tỉnh/thành đã thông báo. Để phục vụ quá trình kiểm tra và xác minh tính chính xác và trung thực vị trí lắp đặt tài sản bảo hiểm trước khi ký kết, theo yêu cầu từ Ông Thái Ngọc Q, Công ty AM đã cung cấp đầy đủ địa chỉ cụ thể của từng tài sản được bảo hiểm, trong đó có nhấn mạnh việc cung cấp địa chỉ chi tiết chỉ phục vụ nhu cầu thẩm tra địa điểm trước khi ký kết Hợp đồng.

Ngày 05/05/2021, hai bên đã tiến hành ký kết Hợp đồng bảo hiểm cháy nổ và mở rộng các rủi ro phụ số PFA/02047173 trên cơ sở mẫu hợp đồng do Công ty BM TL cung cấp.

Ngày 31/05/2022, Công ty AM và Công ty BM TL tiếp tục ký hợp đồng số PFA/0228313, tái bảo hiểm cho lô thiết bị trên, trong đó số thiết bị hỏng, không sử dụng được đã được công ty AM chủ động loại bỏ khỏi danh sách thiết bị mua bảo hiểm).

Nội dung chính của Hợp đồng bảo hiểm số PFA/0228313:

- Đối tượng bảo hiểm: **1.230** thiết bị (Chi tiết Danh sách thiết bị đính kèm Hợp đồng bảo hiểm).
- Các rủi ro được bảo hiểm: cháy, nổ (bắt buộc) và mở rộng các rủi ro phụ: Máy bay và các phương tiện hàng không rơi; Gây rôi, đình công; Tổn hại do hành động ác ý; Động đất hoặc núi lửa phun; Giông và bão; Giông, bão, lũ lụt; Nước tràn từ bể và thiết bị chứa nước hoặc được ống dẫn nước; Đâm va do xe cộ hoặc súc vật; Sét đánh; Trộm cướp.
- Địa điểm bảo hiểm: Hà Nội, Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Mekong (gồm các tỉnh An Giang, Tiền Giang, Đồng Tháp, Cần Thơ) (Theo danh mục đính kèm Hợp đồng bảo hiểm).
- Số tiền bảo hiểm: 29.151.594.300 VNĐ (Hai mươi chín tỷ, một trăm năm mươi một triệu, năm trăm chín mươi bốn nghìn, ba trăm đồng.).
- Phí bảo hiểm: 51.306.806 VNĐ (đã bao gồm VAT).
- Thời hạn bảo hiểm: 01 năm từ 01/06/2022 đến 31/05/2023.

- Hợp đồng còn quy định các điều khoản về quyền và nghĩa vụ khác của Hai Bên, trong đó không có quy định về việc khi Công ty AM di chuyển thiết bị phải thông báo cho BM .

Việc thực hiện Hợp đồng bảo hiểm số PFA/0228313: Công ty TNHH AM đã thực hiện toàn bộ nghĩa vụ của mình theo Hợp đồng bảo hiểm, đóng đủ phí bảo hiểm là 51.306.806 VNĐ trong thời hạn quy định.

Phát sinh sự kiện bảo hiểm: Vào khoảng từ 20h ngày 14/10/2022 đến 5h ngày 15/10/2022, nhiều khu vực tại Đà Nẵng bị ngập lụt do mưa lớn kéo dài. Sự cố ngoài ý muốn này đã khiến nhiều thiết bị nằm trong Danh mục mua bảo hiểm theo Hợp đồng bảo hiểm số PFA/0228313 đã bị ngập nước và hư hỏng. Sự việc được nhân viên Công ty AM phát hiện vào 07 giờ 30 phút sáng ngày 15/10/2022.

Việc tuân thủ các nghĩa vụ khi phát sinh sự kiện bảo hiểm của Công ty TNHH AM :

- Ngay sau khi phát hiện ra sự việc, thực hiện đúng các quy định trong Hợp đồng bảo hiểm, Công ty TNHH AM đã có “Thông báo tổn thất” gửi đến Tổng Công ty Cổ phần BM vào ngày 15/10/2022. Thông báo đã ước tính số thiết bị bị tổn thất là 311 bộ Meter.

- Ngày 17/10/2022, Công ty TNHH AM đã lập Danh sách chi tiết 270 thiết bị được bảo hiểm bị hư hỏng do ngập nước ngày 14 và 15/10/2022 có giá trị 6.429.590.550 VNĐ.

- Ngày 20/10/2022, Công ty AM đã phối hợp với Tổng Công ty cổ phần BM TL và đơn vị giám định là Công ty TNHH Giám định và Tư vấn kỹ thuật (RACO) tiến hành giám định tổn thất và lập Biên bản giám định hiện trường tại nơi xảy ra sự kiện bảo hiểm.

- Từ ngày 23/10/2022 đến ngày 27/10/2022, Công ty AM đã tiến hành khắc phục/xử lý sự cố, lau vỏ ngoài, tháo pin các thiết bị ngập nước theo hướng dẫn của nhà sản xuất Nielsen, với sự giám sát của Giám định viên thuộc Công ty RACO.

- Sau khi xảy ra sự cố, Công ty AM đã cung cấp đầy đủ các văn bản, hồ sơ và tài liệu theo yêu cầu của BM .

Ứng xử của Tổng Công ty Cổ phần BM khi nhận Thông báo của Công ty TNHH AM :

Tổng Công ty Cổ phần BM đã chỉ định Công ty TNHH Giám định và Tư vấn Kỹ thuật (RACO) đến hiện trường vào ngày 20/10/2022 để lập Biên bản giám định hiện trường ngập lụt. Thành phần tham gia gồm Công ty TNHH AM, Tổng Công ty Cổ phần BM và Công ty TNHH Giám định và Tư vấn Kỹ thuật (RACO).

Tại Biên bản này đã ghi nhận, tại Lô 5 B2-6 Khu gia đình quân nhân Sư đoàn 372 xảy ra tổn thất ngày 14/10/2022, nguyên nhân tổn thất do bão số 5 năm 2022 gây mưa lớn và kéo dài. Mức độ thiệt hại: **270 thiết bị có trong Danh mục bảo hiểm** (Có danh sách thiết bị thiệt hại đính kèm biên bản).

Đồng thời, BM cũng yêu cầu Công ty TNHH AM lập hồ sơ khắc phục sự cố với các hướng dẫn của RACO. Công ty TNHH AM đã tuân thủ đầy đủ như đề cập ở mục 5 nêu trên.

Xác định thiệt hại của Nhà sản xuất Nielsen: Ngay sau khi xảy ra sự cố, Công ty AM đã liên hệ với nhà sản xuất Nielsen đề nghị hướng dẫn khắc phục sự cố.

Theo đó, ngoài hướng dẫn khắc phục sơ bộ hiện trạng thiết bị tổn thất, Nhà sản xuất Nielsen đã gửi Thư khuyến nghị cho Công ty AM và xác định, toàn bộ các thiết bị bị ngập nước không sửa chữa được và không tái sử dụng được do dễ bị đoản mạch gây chập cháy và ảnh hưởng đến độ chính xác của dữ liệu thu thập.

Như vậy, Công ty AM đã bị thiệt hại 270 thiết bị, giá trị thiết bị được mua bảo hiểm là **6.429.595.550 đồng**.

Việc yêu cầu BM chi trả tiền bảo hiểm cho Công ty TNHH AM :

Sau khi thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ theo quy định của Hợp đồng, cũng như cung cấp đầy đủ các hồ sơ theo yêu cầu của BM và không nhận được phản hồi về việc bồi thường bảo hiểm. Công ty TNHH AM đã gửi Công văn số 1115/2022/CV-AM ngày 15/11/2022 tới Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm BM để yêu cầu BM thực hiện nghĩa vụ chi trả bảo hiểm theo Hợp đồng bảo hiểm số PFA/0228313.

Tiếp theo vào các ngày 06/12/2022, 19/12/2022, 10/01/2023, Công ty TNHH AM liên tiếp gửi Công văn yêu cầu bồi thường bảo hiểm theo Hợp đồng bảo hiểm cho các thiết bị đã bị hỏng, với giá trị bồi thường bảo hiểm là **6.365.294.645 VNĐ** (Giá trị này đã được áp dụng mức khấu trừ theo Hợp đồng bảo hiểm).

Tổng Công ty Cổ phần BM vẫn không có động thái thực hiện trách nhiệm bồi thường bảo hiểm. Do đó, Công ty TNHH AM buộc phải khởi kiện ra Tòa án nhân dân quận

ĐD đề yêu cầu Tổng Công ty Cổ phần BM thanh toán số tiền bảo hiểm gốc là 6.365.294.645 VNĐ kèm theo lãi suất chậm trả phát sinh tính đến thời điểm chi trả. Ngày 15/03/2023, Tổng Công ty cổ phần BM đã gửi công văn số 0471/2023-BM/TSKT về trách nhiệm của BM theo Hợp đồng bảo hiểm đối với tổn thất tại AM, theo đó BM từ chối bồi thường đối với 267/270 thiết bị bị hư hại và vẫn chưa có câu trả lời chính xác đối với bồi thường 03 thiết bị còn lại.

***Trong bản tự khai và trong quá trình tố tụng Đại diện theo ủy quyền của bị đơn là Tổng Công ty cổ phần bảo hiểm BM trình bày như sau:**

Ngày 31/05/2022, Công ty BM TL và Công ty TNHH AM đã ký kết Hợp đồng bảo hiểm số PFA/02228313, cụ thể:

- Người được bảo hiểm: Công ty TNHH AM
- Đối tượng bảo hiểm: tài sản của Người được bảo hiểm là máy móc thiết bị theo Danh mục tài sản đính kèm hợp đồng bảo hiểm.
- Số tiền bảo hiểm: 29.151.594.300 đồng.
- Điều kiện bảo hiểm:
 - + Theo Nghị định 23/2018/NĐ-CP ngày 23/02/2018 của Chính phủ quy định về bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc.
 - + Mở rộng các rủi ro phụ theo Quy tắc bảo hiểm hỏa hoạn & rủi ro đặc biệt ban hành theo Quyết định số 1811/2020-BM/TSKT ngày 04/8/2020 của TGD Tổng Công ty Cổ phần BM.
- Địa điểm được bảo hiểm: theo Danh mục tài sản đính kèm hợp đồng bảo hiểm.
- Thời hạn bảo hiểm: 01 năm từ ngày 01/06/2022 đến 31/5/2023.

Tối ngày 14/10/2022, do ảnh hưởng của Bão số 5, Tp. Đà Nẵng xảy ra mưa lớn kéo dài liên tục, đến khoảng 19 giờ 00 phút cùng ngày nước từ bên ngoài dâng cao và tràn vào bên trong Văn phòng chi nhánh của Công ty TNHH AM tại địa chỉ Văn phòng Đà Nẵng: Lô 5 B2-6 Khu gia đình quận nhân Sư đoàn 372 (hiện tại cạnh nhà số 40 đường Trường Thi 2), phường Hòa Thuận Tây, Quận Hải Châu, Tp. Đà Nẵng (“Địa điểm tổn thất”) làm hư hỏng các thiết bị đo lường truyền hình được lưu giữ trong văn phòng.

Khi nhận được thông tin về sự cố xảy ra, Tổng Công ty Cổ phần BM đã chỉ định Công ty TNHH Giám định và Tư vấn kỹ thuật (“RACO”) thực hiện việc giám định

để xác định nguyên nhân và mức độ tổn thất để làm cơ sở xem xét giải quyết bồi thường.

Theo đó, RACO đã ban hành Công văn số 668/11/2022/CV-RACO ngày 25/11/2022, trong đó có nêu: *“Như vậy có 267 thiết bị có sự khác nhau giữa địa điểm tổn thất thực tế và địa điểm trên hợp đồng bảo hiểm. Do vậy chúng tôi cho rằng 267 thiết bị tổn thất này có địa điểm tổn thất không đúng với địa điểm trên hợp đồng bảo hiểm. Vì vậy sẽ không thuộc phạm vi bảo hiểm.”*

Tổng Công ty Cổ phần BM đã có Công văn số 0472/2023-BM/TSKT ngày 15/03/2023 gửi Công ty TNHH AM về việc thông báo 267 thiết bị tổn thất ghi nhận tại Văn phòng chi nhánh của Công ty TNHH AM tại địa chỉ Lô 5 B2-6 Khu gia đình quận nhân Sư đoàn 372 (hiện tại cạnh nhà số 40 đường Trường Thi 2), phường Hòa Thuận Tây, Quận Hải Châu, Tp. Đà Nẵng không thuộc phạm vi bảo hiểm theo hợp đồng bảo hiểm đã cấp. Đối với 03 thiết bị còn lại được tập kết về sau ngày xảy ra tổn thất, Tổng Công ty Cổ phần BM sẽ tiếp tục thu thập hồ sơ và xem xét tiếp. Không đồng ý thông báo của Tổng Công ty Cổ phần BM, Công ty TNHH AM đã nộp Đơn khởi kiện BM tại TAND Quận ĐĐ, thành phố Hà Nội.

Cơ sở pháp lý:

Về căn cứ nhận định 267 thiết bị tổn thất tại Địa điểm tổn thất của Công ty TNHH AM không thuộc phạm vi bảo hiểm của BM.

Căn cứ Quy tắc bảo hiểm hỏa hoạn & rủi ro đặc biệt ban hành theo Quyết định số 1811/2020-BM/TSKT ngày 04/8/2020 của TGD Tổng Công ty Cổ phần BM quy định như sau:

“I. ĐỊNH NGHĨA

Từ “TỔN HẠI” được viết hoa có nghĩa là tổn thất, phá hủy hoặc tổn hại của tài sản được bảo hiểm tại địa điểm được bảo hiểm.

VI. ĐIỀU KIỆN CHUNG

3. Thay đổi và di chuyển

Trong bất kỳ trường hợp nào dưới đây, hợp đồng bảo hiểm sẽ chấm dứt hiệu lực đối với những tài sản bị tổn thất (trừ khi Người được bảo hiểm, trước khi TỒN HẠI xảy ra, đã được sự chấp thuận của BM bằng một sửa đổi bổ sung do BM hoặc người đại diện của BM cấp):

(c) tài sản được bảo hiểm bị di chuyển tới một ngôi nhà hoặc địa điểm khác với tòa nhà được bảo hiểm hoặc địa điểm được bảo hiểm nêu trong Hợp đồng bảo hiểm;” Xét Biên bản hiện trường ngày 20/10/2022 (có xác nhận của đại diện BM , RACO và Công ty TNHH AM) có ghi nhận về địa điểm xảy ra tổn thất và tài sản tổn thất như sau:

“- Văn phòng bị tổn thất (địa chỉ Căn nhà 40, đường Trường Thi 2, phường Hòa Thuận Tây, quận Hải Châu, Tp. Đà Nẵng).

- Tài sản tổn thất gồm 3 loại:

+ Thiết bị đã bị hư hỏng từ trước khi xảy ra lụt ngày 14/10/2022 (gồm 45 bộ - không nằm trong danh mục thiết bị được bảo hiểm.

+ Thiết bị đã từng lắp đặt tại một số hộ dân khi kết thúc hợp đồng đang được cài đặt lại và sẽ được thiết lập lại để lắp đặt cho các hộ dân ở hợp đồng mới (gồm 267 bộ - đã được đối chiếu serial theo danh mục tài sản được bảo hiểm đính kèm hợp đồng bảo hiểm).

+ Thiết bị được thu hồi từ các hộ dân cũng bị ngập lụt trong trận lụt ngày 14/10/2022 (gồm 03 bộ - đã được đối chiếu số serial theo danh mục tài sản được bảo hiểm đính kèm hợp đồng bảo hiểm).”

Xét Công văn số 668/11/2022/CV-RACO ngày 25/11/2022 của RACO đã kết luận: “267 thiết bị tổn thất này có địa điểm tổn thất không đúng với địa điểm trên hợp đồng bảo hiểm” và Công ty TNHH AM cũng đã xác nhận về việc di chuyển các thiết bị về Địa điểm xảy ra tổn thất trước ngày 14/10/2022 (ngày xảy ra tổn thất) theo Công văn số 1115/2022/CV-AM ngày 15/12/2022 như sau: “Sau thời điểm ký kết Hợp đồng bảo hiểm, trong quá trình hoạt động, tài sản đã có sự luân chuyển giữa các địa điểm... Tại thời điểm ký kết Hợp đồng bảo hiểm (trước ngày 31/5/2022), phòng kỹ thuật của Công ty AM đặt tại quận Thanh Khê, TP Đà Nẵng. Tuy nhiên, do hết thời hạn thuê ngày 31/7/2022 và Công ty AM thực hiện cắt giảm chi phí sau giai đoạn Covid, toàn bộ tài sản và hoạt động của phòng kỹ thuật được chuyển về văn phòng đại diện tại Đà Nẵng của Công ty AM ở quận Hải Châu.”

Như vậy, tại thời điểm xảy ra tổn thất, 267 thiết bị tổn thất địa điểm tổn thất đang được lưu giữ tại địa điểm không đúng với địa điểm được bảo hiểm quy định tại hợp đồng bảo hiểm.

Do đó: Hiệu lực của hợp đồng bảo hiểm đối với 267 thiết bị tổn thất nêu trên đã chấm dứt kể từ thời điểm Công ty TNHH AM di chuyển các thiết bị này ra khỏi địa điểm được bảo hiểm quy định tại hợp đồng bảo hiểm theo Quy tắc bảo hiểm hỏa hoạn & rủi ro đặc biệt nêu trên.

Về nghĩa vụ thông báo của Công ty TNHH AM khi di chuyển các thiết bị ra khỏi địa điểm được bảo hiểm.

Xét Biên bản hiện trường ngày 20/10/2022 và Công văn số 1115/2022/CV-AM ngày 15/12/2022 (như đã trích dẫn nêu trên) đều ghi nhận việc Công ty TNHH AM di chuyển các thiết bị ra khỏi địa điểm được bảo hiểm trước ngày xảy ra tổn thất.

Việc di chuyển thiết bị này không được Công ty TNHH AM thông báo cho Tổng Công ty Cổ phần BM cũng như chưa được BM chấp thuận trước khi tổn thất xảy ra.

Căn cứ theo mục 3 phần VI Điều kiện chung của Quy tắc bảo hiểm hỏa hoạn & rủi ro đặc biệt của Tổng Công ty Cổ phần BM thì việc di chuyển tài sản được bảo hiểm tới địa điểm khác với địa điểm được bảo hiểm phải được Tổng Công ty Cổ phần BM chấp thuận.

Vì vậy, việc di chuyển các thiết bị của Công ty TNHH AM ra khỏi địa điểm được bảo hiểm mà không thông báo cũng như chưa được BM chấp thuận đã vi phạm mục 3 phần VI Điều kiện chung của Quy tắc bảo hiểm hỏa hoạn & rủi ro đặc biệt của Tổng Công ty Cổ phần BM .

Từ các lý do nêu trên, đủ căn cứ để khẳng định:

Việc Tổng Công ty Cổ phần BM nhận định 267 thiết bị tổn thất tại Địa điểm tổn thất của Công ty TNHH AM không thuộc phạm vi bảo hiểm của Tổng Công ty Cổ phần BM là phù hợp với quy định của pháp luật và Hợp đồng bảo hiểm.

Do vậy, Tổng Công ty Cổ phần BM đề nghị Tòa án:

Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Nguyên đơn đối với 267 thiết bị tổn thất được lưu giữ tại địa điểm không đúng với địa điểm được bảo hiểm tại thời điểm xảy ra tổn thất nhằm đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của Tổng Công ty Cổ phần BM – Doanh nghiệp bảo hiểm có vốn góp nhà nước và để không làm thiệt hại vốn của Nhà nước đầu tư tại doanh nghiệp. Đối với 03 thiết bị tổn thất còn lại được tập kết từ nhà các hộ dân về Địa điểm tổn thất sau ngày xảy ra tổn thất, Công ty sẽ có ý kiến sau.

Tại bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 115/2023/KDTM-ST ngày 28/9/2023 của Tòa án nhân dân quận ĐĐ đã quyết định:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH AM đối với Tổng Công ty cổ phần BM .

2. Buộc Tổng Công ty cổ phần BM phải trả cho Công ty TNHH AM tổng số tiền 74.985.830 đồng. Trong đó 70.585.971 đồng là số tiền bảo hiểm của 03 thiết bị bị hỏng hóc theo hợp đồng và 4.399.859 đồng là số tiền lãi chậm thanh toán.

Ngoài ra bản án còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo của đương sự.

Không đồng ý với bản án sơ thẩm:

Nguyên đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm với lý do: Bản án sơ thẩm không xem xét đầy đủ, khách quan, toàn diện các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án. Do đó không đánh giá chính xác bản chất vụ việc, gây ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn. Nguyên đơn đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, buộc bị đơn bồi thường 6.365.294.645 đồng và lãi suất chậm trả tính từ tháng 11/2022 đến khi mở phiên tòa phúc thẩm.

Bị đơn là Tổng Công ty Cổ phần BM kháng cáo một phần bản án sơ thẩm với lý do: Tòa án sơ thẩm xác định số tiền bồi thường đối với 03 thiết bị thuộc trách nhiệm bảo hiểm của Tổng Công ty Cổ phần BM là chưa phù hợp với khoản 1 điều 46 Luật kinh doanh bảo hiểm năm 2000. Bị đơn đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án theo hướng chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, buộc Tổng Công ty Cổ phần BM phải bồi thường đối với 03 thiết bị với số tiền được xác định trên cơ sở giá thị trường của các thiết bị này tại thời điểm xảy ra tổn thất căn cứ khoản 1 điều 46 Luật kinh doanh bảo hiểm

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn và người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn đều vắng mặt và có đơn xin hoãn phiên tòa.

Bị đơn trình bày: Bị đơn không đồng ý hoãn phiên tòa theo đề nghị của nguyên đơn và đề nghị Tòa án tiếp tục xét xử.

Luật sư của bị đơn trình bày: Về việc vắng mặt của đại diện nguyên đơn, bị đơn đề nghị đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của nguyên đơn vì nguyên đơn đã được triệu tập hợp lệ hai lần nhưng đều vắng mặt. Về kháng cáo của bị đơn thì bị đơn vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Bị đơn cho rằng số tiền bảo hiểm được chi trả đối với thiết bị là giá trị tại thời điểm xảy ra sự kiện bảo hiểm chứ không phải là giá trị cao nhất của tài sản được bảo hiểm. Quy định của điều 4 hợp đồng bảo hiểm được hiểu là mức giá trị được hưởng cao nhất chứ không phải áp dụng mức bồi thường bằng giá trị cao nhất của thiết bị. Bị đơn đã áp dụng theo khung khấu hao tài sản của Bộ tài chính quy định thì giá trị đối với 03 thiết bị chỉ còn lại là 24.405.485 đồng – 4.000.000 đồng khấu trừ theo hợp đồng nên số tiền bảo hiểm được thanh toán cho 03 thiết bị bị hỏng hóc là 20.405.485 đồng. Trường hợp phải thanh toán tiền bảo hiểm cho 03 thiết bị hỏng hóc thì bị đơn không lấy lại các thiết bị này.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội có quan điểm:

Về việc chấp hành pháp luật: Quá trình giải quyết vụ án, những người tiến hành tố tụng đã chấp hành đúng quy định của pháp luật, những người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình.

Về tố tụng: Tòa án đã triệu tập hợp lệ nguyên đơn và người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn nhưng tại phiên tòa nguyên đơn và các luật sư bảo vệ đều vắng mặt và có đơn xin hoãn phiên tòa với lý do đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn phải đi công tác và các luật sư bị trùng lịch với phiên tòa khác. Tuy nhiên, cả đại diện nguyên đơn và các luật sư bảo vệ nguyên đơn đều không xuất trình các tài liệu, chứng cứ để chứng minh nên đây không phải là trường hợp bất khả kháng nên đề nghị Hội đồng xét xử đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của nguyên đơn và tiếp tục xét xử đối với kháng cáo của bị đơn.

Về nội dung kháng cáo của bị đơn: Điều 4 của hợp đồng đã quy định về số tiền bảo hiểm là giá trị tối đa là phù hợp điều 46 Luật kinh doanh bảo hiểm. Bị đơn cho rằng áp dụng điều 5 là không đúng nên Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu của bị đơn về việc chỉ bồi thường 20 triệu cho 03 thiết bị là có căn cứ nên giữ nguyên phần quyết định này của bản án sơ thẩm

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Về tố tụng:

Về thẩm quyền giải quyết tranh chấp: Tranh chấp giữa các đương sự là tranh chấp hợp đồng bảo hiểm. Bị đơn Tổng công ty Cổ phần BM (Công ty BM) có trụ sở tại: Số 26 Tôn Thất Đạm, phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, thành phố Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, hợp đồng bảo hiểm do nguyên đơn ký kết với Công ty BM TL (là đơn vị trực thuộc của Tổng Công ty Cổ phần BM 0. Công ty BM TL có địa chỉ tại Số 2 Giảng Võ, phường Cát Linh, quận Đống Đa, thành phố Hà Nội nên căn cứ khoản 1 Điều 30, điểm b khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì Tòa án nhân dân quận Đống Đa giải quyết vụ án theo trình tự sơ thẩm là đúng thẩm quyền.

Sau khi xét xử sơ thẩm, không đồng ý với bản án sơ thẩm, cả nguyên đơn và bị đơn đều kháng cáo bản án. Xét thấy, đơn kháng cáo của nguyên đơn và bị đơn nằm trong thời hạn luật định và đã nộp tiền tạm ứng án phí nên Tòa nhân dân thành phố Hà Nội thụ lý và giải quyết vụ án theo trình tự phúc thẩm là đúng thẩm quyền.

Về việc tham gia tố tụng tại phiên tòa: Tại phiên tòa phúc thẩm hôm nay, đại diện của nguyên đơn là ông Nguyễn Việt C, bà Đỗ Thị Minh H và người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn là luật sư Châu Thành Nam và luật sư Hoàng Văn Ngọc đã được Tòa án triệu tập hợp lệ lần thứ hai nhưng đều vắng mặt và có đơn xin hoãn phiên tòa với lý do đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn đi công tác còn các luật sư thì trùng lịch với một phiên tòa khác. Hội đồng xét xử cấp phúc

thẩm thấy rằng: Tại phiên tòa phúc thẩm lần thứ nhất (ngày 10/01/2024), bị đơn có đơn xin hoãn phiên tòa, nguyên đơn và các luật sư đều vắng mặt không có lý do. Đối với phiên tòa mở lần thứ hai (ngày 18/01/2024), đại diện nguyên đơn và các luật sư của nguyên đơn đều đã nhận được lịch mở lại phiên tòa của Tòa án nhưng đều vắng mặt và xin hoãn phiên tòa. Xét thấy, đại diện nguyên đơn và các luật sư bảo vệ nguyên đơn ngoài lời trình bày lý do hoãn phiên tòa (đi công tác và tham gia phiên tòa khác) thì không nộp thêm bất cứ tài liệu, chứng cứ gì chứng minh cho đề nghị của mình nên Hội đồng xét xử thấy không có căn cứ để chấp nhận đề nghị hoãn phiên tòa của đại diện nguyên đơn và các luật sư. Hội đồng xét xử phúc thẩm căn cứ quy định tại khoản 3 điều 296 và khoản 2 điều 312 Bộ luật tố tụng dân sự đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của nguyên đơn. Do bị đơn giữ nguyên kháng cáo nên Hội đồng xét xử tiếp tục giải quyết yêu cầu kháng cáo của bị đơn.

[2]. Về nội dung:

Xét kháng cáo của bị đơn về việc đề nghị Tòa án sửa án sơ thẩm đối với số tiền bảo hiểm đối với 03 thiết bị nằm tại địa điểm bảo hiểm theo giá trị tại thời điểm xảy ra tổn thất, Hội đồng xét xử thấy rằng: Điều a Điều 4 Hợp đồng bảo hiểm quy định: “Số tiền bảo hiểm: là mức giới hạn tổng số tiền bồi thường cao nhất thuộc trách nhiệm bảo hiểm mà bên B phải trả khi trong thời hạn bảo hiểm có một hoặc hàng loạt tổn thất xảy ra đối với Số tiền bảo hiểm là **giá trị tối đa của tổng giá trị tài sản được bảo hiểm do Bên A kê khai trong bản danh mục tài sản được nêu tại thời điểm ký hợp đồng (Cấp giấy chứng nhận bảo hiểm)** nhưng không vượt quá 29.151.594.300 VNĐ”. Như vậy hai bên đã thỏa thuận số tiền bảo hiểm khi xảy ra sự kiện bảo hiểm là giá trị tối đa của tổng giá trị tài sản được bảo hiểm do nguyên đơn kê khai không vượt quá trong bản danh mục tài sản được nêu tại thời điểm ký hợp đồng. Mặt khác, đối chiếu với 02 hợp đồng bảo hiểm số PFA 02047173 ngày 31/5/2021 (đã thanh lý không tranh chấp) và Hợp đồng bảo hiểm số PFA 02228313 ngày 31/5/2022 (hợp đồng tái tục bảo hiểm đang tranh chấp) thì giá trị 03 thiết bị được bảo hiểm vẫn nguyên giá không thay đổi nên kháng cáo của bị đơn phải xác định giá trị 03 thiết bị hỏng bị đơn phải thanh toán theo giá thị trường tại thời điểm xét xử sơ thẩm khoảng hơn 24 triệu đồng là không được chấp nhận.

Tuy nhiên, theo điều 5 của hợp đồng bảo hiểm số PFA số 02228313 ngày /5/2022 thì có quy định mức khấu trừ 1% trên số tiền tổn thất (70.585.971 đồng). Do

vậy, Công ty BM phải bồi thường đối với 03 thiết bị hỏng của Công ty AM với số tiền là 69.880.111 đồng.

Về lãi chậm thanh toán: Mức lãi suất và thời gian chậm trả Tòa án sơ thẩm xác định là đúng nên bị đơn phải thanh toán cho nguyên đơn lãi chậm thanh toán với số tiền cụ thể là $69.880.111 \text{ đồng} \times 6,8\% : 12 \times 11 \text{ tháng} = 4.355.860 \text{ đồng}$.

Theo quy định của Luật kinh doanh bảo hiểm thì doanh nghiệp bảo hiểm có quyền nhận tài sản được bảo hiểm bị hư hỏng. Về nội dung này thì Tòa án cấp sơ thẩm chưa làm rõ và quyết định. Tại Tòa án cấp phúc thẩm, bị đơn có ý kiến về việc bị đơn không lấy lại các thiết bị hỏng. Hội đồng xét xử thấy rằng đây là sự tự nguyện của bị đơn nên ghi nhận.

Từ những phân tích trên, thấy có căn cứ chấp nhận một phần kháng cáo của bị đơn, đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của nguyên đơn, sửa bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm đối với số tiền bảo hiểm mà bị đơn phải thanh toán cho nguyên đơn.

Về án phí: Do kháng cáo của bị đơn được chấp nhận một phần nên bị đơn không phải chịu án phí phúc thẩm. Nguyên đơn vắng mặt hai lần cũng phải chịu án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội là chưa phù hợp với tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án và chưa phù hợp với quy định của pháp luật

Từ những nhận định trên!

- Căn cứ các điều: 14,15,16,28, 47,48 Luật kinh doanh bảo hiểm.
- Căn cứ Nghị định số 45/2007 và Nghị định số 123/2011 quy định chi tiết thi hành luật kinh doanh bảo hiểm.
- Căn cứ Điều 147, khoản 1 Điều 148, điểm a khoản 1 Điều 289, khoản 3 Điều 308, Điều 313, Điều 349 Bộ luật tố tụng dân sự.
- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016 UBTVQH của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý, sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

Đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của Công ty TNHH AM . Chấp nhận một phần kháng cáo của Tổng Công ty Cổ phần BM . Sửa bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 115/2023/KDTM-ST ngày 28/9/2023 của Tòa án nhân dân

quận ĐĐ , thành phố Hà Nội.

Xử:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH AM đối với Tổng Công ty cổ phần BM . Buộc Tổng Công ty cổ phần BM phải trả cho Công ty TNHH AM số tiền bảo hiểm đối với 03 thiết bị có các thông số cụ thể theo danh mục thiết bị kèm theo hợp đồng số PFA/0228313 ngày 31/5/2022 như sau: **1:** LITER Meter Set, Serial: 30003000320-17320096 **2:** LITER Autonomous Meter set, Serial: 30003000320-17320084 và **3:** LITER Meter Set, Serial: 30003000320-17320638 là 69.880.111 đồng và tiền lãi chậm thanh toán là 4.355.860 đồng. Tổng số: 74.235.971 đồng.

3. Về án phí: Công ty TNHH AM phải chịu 114.291.059 đồng án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm và 2.000.000 đồng tiền án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm. Đối trừ 57.254.000 đồng tạm ứng án phí sơ thẩm Công ty TNHH AM đã nộp tại biên lai số 071754 ngày 14/4/2023 và 2.000.000 đồng tiền ạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp theo biên lai số 02780 ngày 13/10/2023 của Chi cục thi hành án dân sự quận ĐĐ , thành phố Hà Nội. Công ty TNHH AM còn phải nộp 57.037.059 đồng án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm.

Tổng Công ty Cổ phần BM phải chịu 3.711.799 đồng án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm và không phải chịu án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm. Đối trừ 2.000.000 đồng tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp theo biên lai số 02815 ngày 17/10/2023 tại Chi cục thi hành án dân sự quận ĐĐ . Tổng Công ty Cổ phần BM còn phải nộp 1.711.799 đồng

Kể từ ngày tiếp theo của ngày xét xử sơ thẩm, Tổng Công ty Cổ phần bảo BM còn phải tiếp tục trả khoản tiền lãi quá hạn của số tiền chưa thanh toán theo mức lãi suất quy định tại Khoản 2 Điều 468 Bộ luật dân sự 2015 cho đến khi thanh toán xong.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án và người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận việc thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự. Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày 18/01/2024

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát ND TP Hà Nội;
- Tòa án ND Q. ĐĐ ;
- Chi cục THADS Q. ĐĐ ;
- Dương sự.
- Lưu.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Hoàng Minh Thành

